

10. juni 2020

Partilederne

Fylkesordførerne

Leder av energi- og miljøkomiteen på Stortinget, Ketil Kjenseth

Leder av finanskomiteen på Stortinget, Mudassar Kapur

Leder av kommunal- og forvaltningskomiteen på Stortinget, Karin Andersen

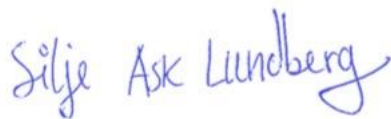
Leder av næringskomiteen på Stortinget, Geir Pollestad

Leder av transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget, Helge Orten

UTTALELSE FRA NATURVERNFORBUNDETS LANDSSTYRE

Naturvernforbundets landsstyre vedtok på sitt møte 6. juni en uttalelse om krisetiltak for å motvirke effektene av koronaviruset. Uttalelsen følger vedlagt.

Med vennlig hilsen

Silje Ask Lundberg

leder i Naturvernforbundet

Vedlegg: Uttalelsen *Koronatiltak må bidra til å løse klima- og naturkrisen* fra Naturvernforbundets landsstyre 6. juni 2020

Koronatiltak må bidra til å løse klima- og naturkrisen

En global krise ryster verden, og konsekvensene er dramatiske. Koronaepidemien rammer også de allerede mest sårbare, svakeste og fattigste. Helse og velferd trues, skoler har vært stengt, arbeidsplasser forsvinner, og den økonomiske nedgangen og usikkerheten har konsekvenser for folk over hele verden. Naturvernforbundets landsstyre uttrykker solidaritet med de mange som har fått sin trygghet og hverdag ødelagt av pandemien. Vi har stor respekt og sympati med de som rammes i alle sektorer.

Vi har en mulighet til å bruke krisen konstruktivt til å ta nye retningsvalg og omstille samfunnet i en mer miljøvennlig retning. Økonomi og arbeidsplasser rammes når aktivitet står stille, og det er forståelig med krisetiltak. Likevel er det Naturvernforbundets viktige rolle å påpeke at slike tiltak må være framtidrettede og bidra til bærekraftig utvikling. Det er feil prioritering å støtte og tilrettelegge for framtidige investeringer som opprettholder høye klimagassutslipp eller fører til ødeleggelse av natur.

Vi må unngå kortsiktige krisetiltak som får negative konsekvenser for natur, klima og framtidige generasjoner

Det må ikke gis skattefordeler til oljenæringen som muliggjør nye klimafiendtlige oljeprosjekter. I en tid hvor utslippene må reduseres drastisk, må vi å ta innover oss at heller ikke norsk petroleumsvirksomhet kan fortsette som før. Naturvernforbundet mener derfor det vil være svært dårlig prioritering å støtte og tilrettelegge for framtidige investeringer som vil binde oss til klimagassutslipp i mange tiår til. Krisehjelp for å stimulere til økte investeringer i og utvinning av fossil energi vil bare skyve en ny oljekrise inn i framtiden, hvor fellesskapet blir tvunget til å ta en enda større del av kostnadene og risikoen i potensielt ulønnsomme investeringer.

Det må ikke gis støtte til hogst i bratt og ulendt terreng. Verdifull gammelskog med stort naturmangfold må bevares. Regjeringen bør heller gi koronastøtte til hogst av fremmede skogsarter, slik som sitkagran ute på kysten. Det gir støtte til skognæringen, samtidig som det er bra for arts mangfoldet i skogene våre.

Naturvernforbundet vil sterkt understreke at miljølovgivning og miljøavgifter ikke må svekkes eller fjernes som krisetiltak. Kortsiktige, avbøtende tiltak for berørte næringer må heller innebære økonomiske støtte framfor tiltak som fremmer mer miljøskadelig aktivitet. Eventuelle tiltak som svekker miljøkrav, slik som redusert kontroll med lakselus og økt produksjonsvolum innenfor fiskeoppdrett, er også helt feil medisin. Naturvernforbundet frykter videre at behandlingen av vann- og vindkraftutbygginger kan gå for raskt og bidra til ytterligere nedbygging av verdifull og sårbar natur.

Vi advarer mot krisetiltak som favoriserer luftfarten og klima- og naturskadelige motorveiprosjekter. Flytrafikk og veitransport står for store klimagassutslipp og andre miljøskader. For at Parisavtalens mål skal kunne innfris, må trafikken reduseres kraftig. Det er på tide å legge vekk planene om nye flyplasser og utvidelser av for eksempel Oslo Lufthavn. Skal det være aktuelt med støtte til luftfarten, må det stilles strenge klimakrav til bransjen – på linje med de

utslippsreduksjonene som må tas i resten av samfunnet – og myndighetene må gi klar beskjed om at flytrafikken ikke kan vokse tilbake til det nivået den hadde før koronakrisen inntraff.

Vi må ta i bruk viktig lærdom fra koronatiden

De strenge tiltakene for å begrense smitte har gitt en økt bruk av nærområder til blant annet gåturer, trening og lek. Vi håper kommunepolitikere over hele landet ser den uvurderlige verdien av grøntområder, hundremeterskoger, tilgjengelig kystsone og nærnatur. Det er viktig å huske på dette når kommuneplaner revideres eller næringsinteresser presser på for å bygge ut. Vi oppfordrer til økonomiske støtteordninger for kartlegging av natur, friluftsområder og biologisk mangfold i kommunene, noe som vil gi oss verdifull kunnskap til å kunne ta vare på viktige verdier for oss og våre etterkommere.

Konsekvensene av koronaepidemien har vist nødvendigheten av nasjonal og lokal matproduksjon, trygghet for matforsyning og økt selvforsyningsgrad. Dette betyr at matjord må vernes over hele landet. Fiskeressursene og landbruksressursene må ivaretas ved å hindre forurensing, arealbruksendring og nedbygging samt sikre at beskatningen av naturressursene ikke er for stor. Gruvedumping i fjorder er eksempelvis grov forurensing som det må komme forbud mot.

Krisepengene må investeres i framtidens behov

Energisparing er et viktig og riktig sted å investere penger og ressurser i nå, i bransjer som trues av permitteringer og oppsigelser. Vi oppfordrer regjeringen til å styrke Enovas støtteordninger til energisparing og heve satsen for enøktiltak i husholdninger.

Vedlikehold, gjenbruk og reparasjon er viktig for å oppnå en sirkulær økonomi, som sparer samfunnet for ressurser, natur og klimagassutslipp. Tiltak for å fremme økt gjenbruk kan for eksempel være å fjerne merverdiavgiften på reparasjoner.

Tiltak for å få aktivitet og økonomien i gang må gå til opprusting og vedlikehold av jernbanen, utbygging av kollektivtransport, støtte til elektriske ferjer og storveis utbygging av gangveier og sykkelveier. Gange og sykling må få særlig fokus som miljøvennlige transportformer med lav smitterisiko, og det er viktig med strakstiltak her for å avlaste kollektivtransporten og hindre at smittefrykt skaper mer biltrafikk.

Kompetansen i leverandørindustrien kan bli sentral for det grønne skiftet. Heller enn å gi nye skattefordeler til oljeindustrien må vi utvikle grønnere oppdrag for å holde liv i leverandørindustrien og gi nye jobber til oljearbeiderne. Naturvernforbundet støtter offensiv satsing på en omstilling av leverandørindustrien. På kort sikt venter det en omfattende opprydningsjobb når oljeeventyret er på hell og vi kan sette i gang med plugging av oljebrønner.